

Bulletin

Raad van Kerken Arnhem

Digitale nieuwsbrief nr. 98

12 mei 2021

Verschijnt maandelijks

In dit nummer:

- **Onder de hemel van God**
- **Niet bij brood – Column door Guus Rood**
- **Vanuit het dagelijks bestuur**
- **Bericht van het Eef Sybesma Fonds**
- **Hemelvaart samenkomst in Park Sonsbeek – 13 mei**
- **Openstelling Waalse kerk – Iedere vrijdag vanaf 14 mei**
- **In de ban van een beter verleden – zoombijeenkomst op 30 mei**
- **New Song Gemeente Arnhem – Geloven in Arnhem, dl. 23**
- **Korte berichten**
- **4-meiviering in Waalse kerk - terugblik**
- **Uit de landelijke oecumene**
- **Colofon**

Attentie: In juni verschijnt er geen Bulletin. Omdat er door corona weinig kopij wordt aangeleverd is dit niet zinvol. We hopen op meer activiteiten in september en maken dan weer een frisse nieuwe start.

Het volgende Bulletin verschijnt **15 september**.

Onder de hemel van God

Maarten Luther kreeg ooit de vraag: 'Als je beschermers je allemaal in de steek laten, waar zou jij dan heen moeten?' Hij zei toen: 'In elk geval ergens onder de hemel van God.' Hemelvaart betekent dat we nergens zonder God zijn. Zoals het liedboek zegt (lied 663)

'Al heeft hij ons verlaten, hij laat ons nooit alleen'.

Dichtbij is de hemel, dichtbij is God: in ons hart, in de natuur, in het juichen van de vogels, in het opleven van de natuur. Zoals de tekst van het lied zegt:

*Wat wij in Hem bezaten
is altijd om ons heen
als zonlicht om de bloemen
een moeder om haar kind
te veel om op te noemen
zijn wij door Hem bemind.*

Een mooie Hemelvaartsdag gewenst.

(Bron: Nieuwsbrief Evangelisch Lutherse Gemeente)

Niet bij brood

Column door Guus Rood

Het is een open deur om te beweren dat de tijden sneller veranderen dan ooit. Wie nog maar 2 jaar geleden zou voorspellen dat ons hele land 'op slot' zou gaan, met avondklok en mondkapjes, zou voor gek verklaard zijn. We hebben nog steeds geen volledig 'maakbare samenleving' gerealiseerd. Sterker: juist de bedreiging van massale ziekte, met ernstige verschijnselen zoals overbezette ziekenhuizen en toenemende overlijdens na COVID-19, zijn ons deel geworden.

Het meest opvallende kenmerk daarvan was het gebrek aan 'gezelligheid en contact.' Bezoekjes, kopje koffie drinken, knuffelen en bijpraten, werden node gemist. Reikhalzend keken we uit naar het einde van de 'lock down', naar terrasjes, gezellige visites en weer het gezamenlijke bedrijven van sport en hobby's.

En ook de kerk werd gemist! Vieringen met gezang en inspiratie, met gebed en samenzijn konden niet langer gezamenlijk worden gehouden. Onze moderne wereld lijkt daarentegen wel overspoeld te worden met massaal gedeelde informatie. App's, facebook en Instagram zijn de nieuwe vormen van communicatie. Maken die ons nu echt gelukkiger? Ik geloof er niks van.

Een aantal jaren was ik betrokken bij een ontwikkelingsproject in Kenya. We bouwden er een ziekenhuis en ik bezocht het vele malen. Hoogtepunt was steeds de zondagse kerkviering, die massaal bezocht werd. Jong en oud zagen elkaar en vonden er inspiratie voor het harde leven van alledag. Na afloop werd steevast de post uitgedeeld die bewoners uit verder gelegen dorpen dan meenamen.

Als je nog eens goed nadenkt over wat die persoonlijke contacten aan meerwaarde hebben boven al die 'spam' op computer kunnen we misschien de conclusie trekken dat ook de kerken een blijvend onmisbare schakel vervullen in de samenleving. Niet alleen als centrum van gezamenlijk geloof, bron van mantelzorg en vrijwilligerswerk, maar vooral als bewijs van de stelling 'niet bij brood alleen.'

Vanuit het dagelijks bestuur

Van de bestuurstafel...

Steeds verbaas ik me hoe abnormaal deze tijd is. Zo organiseerde ik met enkele mensen van het bestuur en van het Coventry Gebed een herdenkingsdienst op 4 mei. Normaal zou je zeggen: Er moeten zo veel

mogelijk mensen komen. Het is belangrijk om de oorlog te herdenken en met elkaar de belofte te hernieuwen dat dit niet weer gebeurt. Maar nu wring je je in allerlei bochten om met inachtneming van de Coronaregels het aantal bezoekers laag te houden, zing je alleen met een voorzanger en moet je op anderhalve meter van elkaar de kerk uit om op een afgemeten tijdslot de krans te leggen. Toch was ik blij dat we met ruim 20 mensen de herdenking konden doen. En het Arnhemse beleid om met een tijdslot te werken haalde zelfs het NOS-Journaal.

En – ook zo vreemd - tijdens mijn digitale kerkgang op zondag zit ik er relaxt bij, achterovergeleund bij mijn computer met een kop koffie. Het heeft onmiskenbaar een voordeel: ik bezoek digitaal nu meer kerken dan ooit. Maar ik mis de ruimte van de kerk die je uitnodigt om te overwegen en te bidden, de herkenning. Ik mis de korte ontmoeting, de vertrouwde blikken op zondag.

Ik wil het anders dan zo thuis zitten. En dat denk ik niet alleen over de kerkdienst maar over veel meer activiteiten die ik wil doen.

Maar dan krijgt mijn andere hersenhelft weer de overhand. Statistisch gevormd in mijn beroepsmatige werkzaamheden volg ik – als een soort beroepsafwijking - de besmettingscijfers op de voet. In de plaatjes van RIVM herken ik de computerprogramma's waar ik zelf mee werk. Met de epidemiologie proberen we de onzekerheden van de pandemie mathematisch hanteerbaar te maken. En ik zie dat de R-waarde, de heilige graal voor de statistische epidemioloog maar niet genoeg wil dalen. Ik zie in de differentiële besmettingscijfers dat nu meer mensen onder de 60 door het virus geraakt worden. En wereldwijd kun je in de befaamde database van de John Hopkins University die alle cijfers bijhoudt, zien dat er elders nog veel grotere ellende is. En je weet dan weer dat het kantelpunt nog steeds niet is bereikt.

Maar je ziet ook dat de voortschrijdende inenting het belangrijkste wapen is. En dat weet ik zeker: Inenting doe je niet alleen voor je zelf, je doet het ook voor elkaar. Wereldwijde solidariteit in de verspreiding van vaccins is absolute noodzaak. De paus wees in zijn paasboodschap op deze solidariteit in de verspreiding van vaccins. De Raad van Kerken in Nederland deed gelukkig dezelfde oproep. Het is een gevaar wanneer landen achterblijven. En als je dat niet uit naastenliefde wilt voorkomen, doe het dan maar uit welbegrepen eigenbelang.

6 mei 2021, Bruno Vreeburg

Bericht van het Eef Sybesma Fonds

door de Fondscommissie

Het is nog even weg, maar we wijzen er alvast op. Op 1 oktober 2021 is de volgende sluitingsdatum voor aanvragen voor een bijdrage door het Eef Sybesma Fonds. Het Fonds richt zich op de ondersteuning van oecumenische initiatieven. Informatie over de voorwaarden vindt men op de website van de Raad van Kerken Arnhem:

<https://rvkarnhem.nl/welkom/eef-sybesma-fonds/>

Hemelvaart samenkomst in Park Sonsbeek

Evangelisch Lutherse Gemeente

Weten we nog van elkaar hoe we er uit zien? Op **13 mei** doen we een hernieuwde kennismaking. We organiseren een samenkomen met een wandeling in Park Sonsbeek, met een tekst voor Hemelvaart voor onderweg, en met koffie toe.

Aanvang 10.30 uur bij de Diaconessenkerk, Izaak Evertslaan 11 in Arnhem.

Vanwege de koffie en de rest van de organisatie een verzoek: vertel ons dat u/ je komt!

Opgave bij de ouderlingen via: secretaris@luthersegemeentearnhem.nl

Openstelling Waalse Kerk, Arnhem

Iedere vrijdag van 14 mei t/m 17 september

Vanaf 14 mei is de Waalse kerk iedere vrijdagmiddag van **13.00-15.00 uur** opengesteld. Er zijn gastvrouwen of gastheren aanwezig.

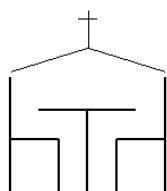
Heeft U altijd al gedacht, wat is dat voor een kerkje naast het politiebureau en achter de Schouwburg, dan kunt U nu de kerk van binnen bezichtigen.

Wees welkom om even of uitgebreid binnen te lopen. Even of wat langer stil te zitten of te

mediteren. Welkom ook om U te verdiepen in de historie van de kerk. Of inspiratie op te doen rond het nieuwe glas-in loodraam, gemaakt door glazenier Hermine van der Does en partner Ronald Jonker.

In de ban van een beter verleden

Zoombijeenkomst Thee met Thema met Willem Huberts

In het kader van "75 jaar + 1 vrijheid" houdt Willem Huberts een voordracht over de opkomst, bloei en ondergang van de fascistische politieke partijen, die Nederland heeft gekend.

Waarom zagen in het interbellum vele tienduizenden Nederlanders zich als fascist?

Welke raakvlakken zijn er tussen conservatisme, fascisme en nationaalsocialisme?

En wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen het Nederlandse en generieke fascisme?

Kunnen wij hier nu van leren?

Is het fascisme inmiddels verdwenen, of ...

Willem Huberts (Utrecht, 1953) studeerde Nederlands. Hij werkte achtereenvolgens als wetenschappelijk bibliograaf, in het bankwezen en als directeur van een openbare bibliotheek. Huberts promoveerde op een onderzoek naar de relatie tussen het generieke en het Nederlandse fascisme.

Boeken:

In de ban van een beter verleden - Het Nederlandse fascisme 1923-1945 (2017)

Er moest iets nieuws komen! - Getuigenissen van Nederlandse fascistie 1940-1950 (2019)

Tijd: 16.00 u – 17.30 uur op 30 mei 2021

Aanmeldingen voor de zoombijeenkomst met naam en emailadres uiterlijk 26 mei op

theemetthemaosterbeek@gmail.com

Vrijwillige bijdrage voor deze bijeenkomst kan worden gestort op NL34INGB 000 527 0000 van de Raad van Kerken Oosterbeek- Wolfheze o.v.v. Thee met Thema Oosterbeek.

Informatie: Marlies Raaijmakers, m.raaijmakers4@upcmail.nl

New Song Gemeente Arnhem

Geloven in Arnhem, dl. 23

'Rejoice in the Lord' is het motto van het New Song Kerkgenootschap. De kerk is in 1987 door het echtpaar Esprit-Maduro gesticht op Curaçao. 'Mensen van alle naties, rassen en klassen inspireren met een nieuw lied tot De

Heer', vanuit die doelstelling kwam de kerk vanuit Curaçao in 1992 ook naar Nederland. Er zijn nu tien gemeenten, in Tilburg, Den Haag, Den Helder, Amsterdam, Dordrecht, Rotterdam, Arnhem, Capelle, Lelystad en Leeuwarden. Missionaire evangelische en/ of diaconale activiteiten hebben ook plaats gevonden in Afrika, Kenya en Burundi.

De gemeente in Arnhem bestaat grotendeels uit mensen met een Antilliaanse achtergrond maar wil uitdrukkelijk open staan voor iedereen. André Nahr, gepensioneerd docent wiskunde was vroeger voorganger bij gemeente New Song Amsterdam en is sinds 2019 samen met echtgenote Marella vertegenwoordiger van het echtpaar Esprit-Maduro in Nederland. Sinds 1 november 2019 werkt hij vanuit zijn woonplaats Uithoorn aan de opbouw van New Song Arnhem. Vieringen werden tot het uitbreken van het Covid virus in gymzaal De Kempenaer in Rijkerswoerd gehouden maar intussen wordt een andere plaats van samenkomst gezocht voor de ongeveer dertig regelmatige bezoekers.

De viering die ik via Zoom mag bijwonen begint op een voor de zondag ongebruikelijk tijdstip. Vanaf 12 uur schakelen de bezoekers één voor één in. Het eerste half uur wordt gevuld met zang en gebed, afwisselend in Papiaments, Nederlands, Engels en Spaans. Een half uur later begint de eigenlijke liturgie. Na een korte afwisseling van gebed en lied neemt broeder Sherwin Zandwijken het woord en heet hij de inmiddels rond vijftien aangesloten bezoekers welkom. Daarbij krijg ik van hem als gast gelegenheid om mijn aanwezigheid vanuit het project 'Geloven in Arnhem' van de Raad van kerken toe te lichten.

Sherwin wil deze morgen stilstaan bij het Bijbelgedeelte waarin verteld wordt over de profeet Elia. Hij doet dat in Papiaments dat door gemeentelid Naiomis simultaan wordt vertaald. Het gaat over de spannende strijd tussen Elia, die de God van Israël verdedigt, koning Achab en zijn vrouw Izebel ('verleidster' betekent die naam veelzeggend) met hun steun aan de afgod Baäl. In I Koningen 19 wordt beschreven hoe Elia na een klinkende overwinning van Jahweh

op de priesters van Baäl aan het twijfelen raakt en op de vlucht slaat. Als hij uitgeput onder een braamstruik (of is het een jeneverbes?) gaat liggen, verschijnt hem een engel. Die zorgt ervoor dat Elia te eten en te drinken krijgt, waarna hij opnieuw in slaap valt. De engel verschijnt opnieuw en vraagt hem op te staan en aan een lange reis te beginnen. Die voert de profeet 300 kilometer verder naar de berg Horeb, waar God hem vervolgens verschijnt, niet in de storm, niet in de aardbeving, niet in het vuur maar in een 'zacht suizen van de wind'..

De predikant slaagt er heel goed in om steeds opnieuw vanuit het Bijbelverhaal naar de actualiteit en situatie van de luisteraars over te stappen en de geschiedenis van Elia op die manier te laten landen in hun dagelijks leven. Ook wij in onze tijd kunnen immers klem raken in zorgen, angsten en spanningen die ons op de vlucht doen slaan. In zo'n geval doen aandacht, voedsel en drinken en een wandeling (een 'ommetje', zegt Sherwin onder verwijzing naar Erik Scherder) soms wonderen. Mensen in nood hebben veel meer behoefte aan praktische hulp dan aan een overdaad aan adviserende woorden.

Een link naar de collecte, een enthousiast slotlied en een zegen en dan is rond half twee deze gestreamde samenkomst voorbij.

De voorgangers van de New Song gemeenten zijn allen vrijwilligers, die hun kerkenwerk onbetaald verrichten. Hun toerusting krijgen ze vanuit de eigen organisatie en via opleiding van de Evangelische Theologische Academie (tegenwoordig Evangelisch College) of van de Vrije Universiteit. Het overkoepelende kerkgenootschap is aangesloten bij SKIN, het samenwerkingsverband van migrantenkerken in Nederland. New Song is sinds 2009 actief in Arnhem en ziet uit naar contact met anderen, in Hart voor Arnhem of andere oecumenische samenwerkingsvormen.

Kees Tinga

*New Song Arnhem heeft een (niet beveiligde) bescheiden website: www.newsongarnhem.nl
Meer informatie is te vinden op de website van de Amsterdamse vestiging:
www.newsongamsterdam.nl*

Korte berichten

- **Jaarverslag 2020 Stichting Kruispunt:** Via onderstaande link kunt u online het Jaarverslag 2020 van Stichting Kruispunt lezen. Mooie verhalen over Kruispunt staan er in beschreven. Verder leest u onder andere informatie over financiële zaken, het gebouw, fondsenwerving enzovoort.
<https://stichtingkruispunt.nl/wp-content/uploads/2021/04/jaarverslag-Kruispunt-2020-v1.0-def.pdf>
- **Zin in de regio:** Zinnige activiteiten in de regio Arnhem voor mensen met een spirituele en/ of culturele interesse. U vindt het op www.zininderegio.nl Informatie en berichten plaatsen via info@zininderegio.nl
- **De KIM project Zinvol Gelderland in Arnhem zoekt vrijwilligers:** Brievencontact Videobellen, appen en mailen, onmisbaar voor contact in coronatijd. In de wijk Malburgen in Arnhem doen we er een schepje bovenop met ons project Zinvol Gelderland. Het innovatieve brievenproject Letter voor Letter nodigt vrijwilligers uit in de pen te klimmen en een brief te schrijven aan een buurtbewoner. [Klik hier](#) voor een interview in de Arnhemse Koerier. Eind juni staat er een stads brede fysieke bijeenkomst gepland voor de vrijwillige brieven-schrijvers. Doe mee en meld je aan. Onze postbode heeft de eerste brieven reeds bezorgd en de eerste reacties zijn enthousiast. [Uitnodiging om mee te doen.](#)
- **Coventrygebed, elke vrijdag 12.30-12.50 uur.** Het Coventrygebed is weer in de **Waalse kerk**. Iedereen is welkom! Samen bidden voor vrede en verzoening. Lees hier de achtergrond van het Coventry gebed: <https://jansbeekekklesia.nl/vieringen-in-jansbeek-eklesia/coventry-gebed/> Wegens de beperkende maatregelen i.v.m. corona is het mogelijk, dat het gebed online plaatsvindt.

- **Jaarverslag 2020 stichting De Kim:** Met dit jaarverslag informeren we u over de huidige stand van zaken van de projecten van De KIM en in welke plaatsen we actief zijn. We geven in de terugblik op 2020 een korte beschrijving van de projecten. Effecten van de inzet illustreren we met uitspraken van deelnemers of vrijwilligers. In het slotwoord staan we stil bij enkele belangrijke veranderingen binnen de organisatie van De KIM. We zijn blij dat we dankzij de steun van verschillende fondsen kunnen bouwen aan katholiek maatschappelijk activeringswerk in Midden Nederland. Daarmee is een mooie basis ontstaan om de inzet van vrijwilligers voor de komende jaren verder te ontwikkelen. In het verslag treft u ook een overzicht aan van de fondsen die dit mogelijk maken. [Jaarverslag 2020](#)

4-meiviering in Waalse kerk

Terugblik door Johannes Kon

Op dinsdagmorgen 4 mei verzamelden zich 20 met naam en toenaam uitgenodigde leden van de Raad van Kerken Arnhem en het Coventrygebed om een viering bij te wonen in de Waalse Kerk.

Dat was voor het eerst sedert 2019 toen ook burgemeester Ahmed Marcouch participeerde. Hij bleek nu verhinderd.

De voorgangers begeesterden ons met hun verhaal, resp. overweging.

Pastor Corrie Koot (RK) vertelde uit het indrukwekkende boek "De baby's van Mauthausen/ Wendy Holden" en Ds. Arjen Hiemstra (PGA) had een overweging n.a.v. Lucas 4: 18-19). Uiteraard werd verwezen naar het heden.

Onder leiding van Ton van Gestel en cantor Feike Bergsma werden gezongen "Als alles duister is" (Taizé) en Lied 247 (Liedboek voor de kerken). Vervolgens konden wij gesterkt op pad om onze krans te leggen bij monument "Mens tegen Macht" op het Audrey Hepburnplein.

Volgend jaar - DV - weer met 120 personen in de Waalse Kerk.

Uit de landelijke oecumene

Wereldvluchtelingendag

Op 20 juni is het Wereldvluchtelingendag. De Raad van Kerken roept op om op deze zondag in de Kerken aandacht te besteden aan het lot van vluchtelingen wereldwijd. De hulporganisatie 'Kerk in Actie' heeft liturgische suggesties gemaakt, zie hiervoor:

<https://kerkinactie.protestantsekerk.nl/nieuws/doe-mee-met-wereldvluchtelingendag/>

Het is natuurlijk mogelijk om in de eredienst en in het gebed bij de vluchtelingenproblematiek stil te staan. En natuurlijk is er op deze dag ook de mogelijkheid voor het houden van een collecte. Verder wordt er gewezen op de actie 'Deel je cake' om met vluchtelingen uit de eigen omgeving in contact te komen. Ontmoeting is hier belangrijk en zeker een verrijking voor alle partijen.

Charta Oecumenica

Twintig jaar geleden werd door de Rooms Katholieke Raad van Europese bisschoppenconferenties (CCEE) en de Conferentie van Europese Kerken (CEC) gezamenlijk de Charta Oecumenica uitgegeven. Op basis van de overtuiging dat we allen ondanks onze verschillende achtergrond deel uitmaken van de ene Christelijke kerk, spoort de Charta Oecumenica aan om gezamenlijk werk te maken van de verkondiging van het Evangelie en om te zoeken naar eenheid door samen te handelen, samen te bidden en door de dialoog steeds voort te zetten. Het Charta vraagt ook om gezamenlijk werk te maken van vrede en verzoening en ons in te zetten voor het behoud van de schepping en de eenwording van Europa. Verder spoort het Charta Christenen aan om de respectvolle omgang met andere godsdiensten te zoeken.

Nu 20 jaar later wijzen de deelnemende kerken opnieuw op de aanhoudende verantwoordelijkheid.

In de gezamenlijke verklaring na 20 jaar Charta besluit men als volgt: 'Wij zijn ons ervan bewust dat de eenheid van de christenen niet alleen het resultaat is van onze menselijke inspanningen. Tegelijkertijd moet deze eenheid, waarvoor Jezus heeft gebeden en geleden, waarneembaar zijn in deze wereld. In die zin willen wij instrumenten zijn voor deze eenheid, en ons opnieuw inzetten voor de versterking van de kerkgemeenschap door gemeenschappelijk gebed en actie, en tegelijk onze dienst aanbieden aan de wereld ter bevordering van gerechtigheid en vrede.'

Bron: Nieuwsbrief van de Raad van Kerken in Nederland van april 2021:

<https://www.raadvankerken.nl/publicaties/nieuwsbrief/>

Bruno Vreeburg

Colofon

Bulletin is een uitgave van de Raad van Kerken Arnhem.

Secretaris a.i.: Johannes Kon

Opmaak: Gerrit Koning

Coördinator columns: Kees Tinga

Eindredactie: Dagelijks bestuur

Alle in Arnhem gevestigde christelijke kerken en geloofsgemeenschappen kunnen in de Raad vertegenwoordigd zijn indien ze de uitgangspunten en doelstellingen onderschrijven. Voor een overzicht van organisaties en activiteiten is een brochure beschikbaar.

Kopij voor het septembernummer inzenden vóór 9 september 2021 aan

bulletin.rvkarnhem@gmail.com

Het volgend bulletin verschijnt op 15 september 2021.

Deze nieuwsbrief wordt verzonden naar 380 emailadressen.

De Raad van Kerken te Arnhem heeft een eigen website: www.rvkarnhem.nl

Het bankrekeningnummer is NL90INGB 0000 87 14 97 t.n.v. Vereniging Raad van Kerken Arnhem.

Reacties op dit bulletin kunt u mailen naar onze secretaris Johannes Kon

aris.kon.arnhem11@gmail.com of naar bulletin.rvkarnhem@gmail.com